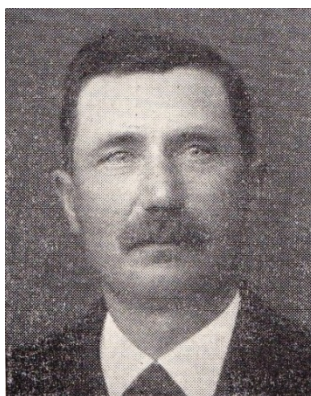

Mensel, Niels Jensen (1878-1951)

Supplerende oplysninger indsendt til Museum Sønderjylland – Sønderborg Slot

(LU.2.1.7) Niels Jensen Mensel og Edel Jørgensen / Bertha Marie Dichmann

- 1878 - Født den 3. juli i Mjolden, hjemmedøbt den 7. juli og fremstillet den 23. aug. i Mjolden Kirke, søn af Kjerstine Marie Lund og Niels Madsen Mensel.
- Faddere: Hans Peter Nielsen, Medolden, Eli Petersen, Medolden, Andreas Johansen, Medolden, Ellen Marie Hansen, Medolden og Bothilde Boesen, Medolden.
- 1893 - Konfirmeret Palmesøndag den 26. mar. i Mjolden Kirke.

Niels Jensen Mensel

- 1902 - Viet 1. gang den 12. nov. i Mjolden Kirke til Edel Jørgensen, født den 29. mar. i Mjolden Sogn, datter af parcellist Søren Jørgensen og Birthe Marie Toft, Mjolden.
- Der var ingen børn i ægteskabet.
 - Ved vielsen var Niels Jensen Mensel bosat i Kringlum (den østlige del af Ballum Sogn), hvor han drev en gård.
- 1912 - Niels Jensen Mensel overtog den 7. juni en gård i Forballum, Mjolden Sogn.

Ejendommen var matr. 101/10i/51^a på 35 ha. i Mjolden Ejerlav, Kristen Koldsvej 2, Mjolden, Skærbæk.

Efterflg. ejere har været: 1930 Martin Herman Petersen - ? – Caroline Petersen – 1989 Eva Nete Harbo Nørgaard.

Kilde: Løgumkloster Retskreds, Mjolden Ejerlav, Grundbog II, Blad 167.

Ballum, Onsdag.
Ejendomshandler. Enkefru Dortha Petersen paa Gaarden i Kringlum overtog i Gaarden af Parcellist Niels Jensen Mensel i Kringlum for en Købesum af 11,250 Mark erhvervede Ejendom. Mensel beholbt selv Besætningen. Det er Mening, at nogle af Gaardens Jorder skal lægges til Parcelstedet, saa at der bliver to Kringlum Gaarde.
— Sælgeren Niels J. Mensel er flyttil Forballum, hvor han har købt Hovedparcellen af den forhen Hans Andersen Hansens tilhørende Gaard. Købesummen er 19,000 Mark; dog medfølger i Handelen henved 100 Traver Korn.
Det var i en Stue paa denne Gaard, at den bekendte Skolemand Kold begyndte sin ejendommelige livsbækkende Skolegerning.

Flensborg Avis torsdag den 16. nov. 1911

Den omtalte skolemand i ovennævnte avisartikel var Kristen Kold, født i Thisted, uddannet lærer i Snedsted, hvor sognepræsten drev et seminarium. Kristen Kold betragtes som grundlæggeren af friskoler og højskoler i Danmark.

Knud Lausten Knudsen, en velhavende landmand på nabogården, søgte en huslærer til sine egne og naboens børn, og han bad derfor deres sognepræst om at finde en sådan. Sognepræsten Ludvig Daniel Hass satte en annonce i Ribe Stiftstidende, af hvilken der fremgik, at man søgte en musikalsk seminarist, "men uden at være overbevist om den kristelige tros sandhed, nytter det ikke at melde sig". Det blev Kristen Mikkelsen Kold, der fik stillingen og i de tre år han var i Forballum blev han her stærkt påvirket af Ludvig Daniel Hass. Hass støttede også Kristen Kold i dennes pædagogiske hovedtanke; at fortælle frit for børnene, i stedet for at tvinge dem til udenadslæren. Denne støtte kom til udtryk, da Provst Daniel Koch og Ribebispen gik imod Kolds pædagogik.

Knud Lausten Knudsens hustru Gyde Marie f. Oksen kunne ikke døje Kristen Kold, så derfor måtte han flytte ind til naboen. Knud Lausten Knudsen blev velhavende på kvægopdræt, så velhavende, at han kunne købe godset Trøjborg ved Visby og Visby Hedegaard til en søn. Til Knudsen-slægten hører også præsten og forfatteren Jakob Knudsen der i romanen "To slægter" kalder de daværende ejere af Niels Jensen Mensels gaard for "Dres og Gitte".

Mens Ludvig Daniel Hass var præst i Mjolden fik han den tanke, at burde drage ud som missionær og forsøge at genopvække de gamle menigheder i Lilleasien. I 1840 besluttede han at gøre alvor af denne tanke, og han blev den første danske præst efter Hans Egede, der sagde sin stilling op og drog ud som missionær. Hverken venner eller familie havde forståelse for dette skridt og frarådede stærkt. Menigheden i Mjolden ville nødig af med ham, og det var med sorg, man tog afsked med ham, da han i november 1840 fratrådte embedet. I 1841 hentede han sin familie i Mjolden for med dem at rejse til Smyrna i Lilleasien. Kristen Kold, der på grund af strid med provst og bisp havde ikke udsigt til at få et embede, tog med som tjener.

Efter nogen tid i Smyrna kom det til et brud mellem præsten og Kristen Kold. Derefter ernærede Kristen Kold sig som bogbinder i Smyrna, da han forinden afrejse fra Danmark havde lært bogbinding i København. I 1847 vendte han tilbage til Danmark og ifølge hans egen beretning til fods fra Trieste til Thisted.

Ludvig Daniel Hass vendte hjem i 1846 hvor han i 1848 blev kaldet til præst i Hals, i 1858 til præst i Nibe og Vokslev, hvor han i 1869 tog sin afsked og flyttede til København.

Kilde: Indbyggerne i Mjolden Sogn 1840.

- 1914 - Indkaldt til den tyske hær fra begyndelsen af I Verdenskrig.
- 1914 - Edel Jørgensen døde den 18 okt. og blev begravet den 22 okt. på Mjolden Kirkegaard.
- Efterfølgende, under krigen, drev søsteren Kirstine Bramsen gården i Forballum videre.

Hilsen og Tak fra Felten. Redaktionen
har modtaget følgende:
Undertegnede Landevarnsmænd siger
Beboerne i Mjolden Sogn og Omegn
hjertelig Tak for de tilsendte Breve og
Pakker. De har været os til stor Glæde og
Nytte, især efter de anstrengende Marcher, vi
i den sidste Tid har maattet døje. Hjertelig
Hilsen og paa snarligt Gensyn! Niels
Gram, Peter Wind, Jensen Mensel,
Martin Hansen, Mjolden, for Tiden Rus-
sisk-Polen.

Flensborg Avis den 16 mar. 1915

- 1920 - Viet 2. gang i apr. (formodentlig borgerlig vielse) til Birthe Marie Dichmann, født den 2 dec. 1881 i Mjolden, og datter af Hans Christian Dichmann og Kjerstine Christiansen. Ved vielsen var Birthe Marie bosat hos en bror på Mjolden Færgegaard. Mjolden Færgegaard og Kro havde været i slægten Dichmanns eje siden 1822.
- 1921 - Ifølge FT boede de fortsat på gården i Forballum og hos dem boede tjenestepigen Karoline Lautrup (21 år) fra Aaspe i Brede Sogn.
- 1925 - Ifølge FT var bopælen uændret.
- 1930 - Ifølge FT var bopælen uændret. Ved FT dette år var Niels Jensen Mensel udnævnt til tællingskommissær.
- 1951 - Rentier, fhv. gårdejer Niels Jensen Mensel døde den 12 juni i Mjolden og blev begravet den 16 juni på Mjolden Kirkegaard.

Dødsfald i Mjolden, Vestkysten torsdag den 14 juni 1951.

Som kort omtalt er fhv. landmand Niels Jensen Mensel, Mjolden, pludselig død af et hjerteslag. Niels Jensen Mensel, der var født i sognet, boede nu i et lille nyt hus ved "Stjernen" i Mjolden efter at have været selvstændig landmand i en lang årrække, først i Forballum på den ejendom, der nu ejes af Martin Petersen, derefter på en mindre ejendom i Mjolden by. Helbredet var imidlertid efterhånden ikke så godt, hvorfor også denne solgtes.

Jensen Mensel var ikke alene en dygtig og påpasselig landmand, men havde også andre interesser, det nationale lå ham således stærkt på sinde. Som den vennesele mand, han var, var han afholdt i sognet. Jensen Mensel, der blev næsten 73 år gammel, var gift to gange. Hans første hustru døde, medens han under den første verdenskrig lå soldat i Rusland. – Senere blev han gift med Marie Dichmann fra den gamle færgedgård i Mjolden, som overlever ham. Der er ingen børn.

Jordefærd, Vestkysten tirsdag den 19 juni 1951.

Fhv. landmand Jensen Mensels jordefærd fra Mjolden kirke foregik under usædvanlig stor deltagelse. Til båren var der sendt et væld af kranse.

Pastor Helms talte over afdøde ud fra 2. thess., 2. kap., vers 16-17. Pastor Helms skildrede videre afdøde som en mand, der havde prøvet ikke så lidt, men alligevel i alle livets tilskikkelser havde forstået at få det bedste ud af det. Han havde været en god dansk mand, for hvem genforeningen havde været en stor og god oplevelse. Som landmand havde han været omhyggelig i sin gerning, ligesom han altid var omsorgsfuld over for sine dyr. Som den retskafne og vennesele mand, han havde været, havde han fået sig mange venner, der vil savne ham. Et stort savn bliver der også tilbage efter afdøde i hjemmet, hvor hans kone nu sidder ene tilbage.

Pastor Helms forrettede ligeledes jordpåkastelsen. Ved graven takkede afdødes svoger, lmd. Jens Jakobsen, Mjolden, for den store deltagelse og indbød følget til en mindesammenkomst i forsamlingshuset. Her blev der talt af amtsvejmand Olesen, Randerup, fru Kirsten Schmidt, Mjolden, og pastor Helms, endvidere af en tidligere mjoldenboer Niels Bramsen, Tørring, af en søstersøn og af en kammerat fra den forrige krig Jens Hansen, tidl. Hunderup.

1957 - Bertha Marie Dichman døde den 10 feb. 75 år gammel, i Mjolden og blev begravet den 14 feb. på Mjolden Kirkegaard.

Niels Jensen Mensel blev i modsætning til sin bror hjemme i Nordslesvig og derfor blev han også tysk soldat. Han blev indkaldt som ung mand og lå så inde de sædvanlige to år. I 1902 blev han gift med Edel Jørgensen, og en tid drev han "Kringelum" ved Ballum, men købte så en gård i Forballum. – Da så verdenskrigen udbrød, måtte han med i den tyske hær straks i 1914. Kort tid efter Niels Jensen Mensel var blevet indkaldt, døde hans hustru efter kun kort tids sygdom. – Krigen måtte Jensen Mensel gøre med fra begyndelsen til enden, og han var med både ved øst- og vestfronten, både i Rusland og Frankrig; men han slap dog med at blive såret i en finger. Under krigen havde søsteren, Kirstine Mensel, boet på gården i Forballum, men efter krigen solgte han den og købte i stedet for en mindre ejendom i Mjolden. 1920 giftede han sig med Marie Dichmann.

Niels Jensen Mensel er af væsen venlig og godsindet, ret en brav mand i ordets bedste forstand.

Kilde: Hans S. Thysen: Slægten Thysen.

Kristen Koldsvej 2, Mjolden, Skærbæk